

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/23/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200058
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeniík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200058.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniíka a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľa: H. A., nar. XX.XX.XXXX, X. O. XXXX/XX, D. Y., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.08.2015 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/7/2016-31 zo dňa 10.10.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sd/7/2016-31 zo dňa 10.10.2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 44Sd/7/2016-31 zo dňa 10.10.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.08.2015, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu, že podľa záveru posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda zo dňa 22.07.2015 je naďalej invalidným, jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je rovnaká ako pri predchádzajúcom posúdení jeho zdravotného stavu, a to 70 % a s ohľadom na to, že nedošlo k zmene rozhodujúcich skutočností, patrí mu invalidný dôchodok v nezmenenej sume. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že na pojednávanie dňa 30.05.2016 sa navrhovateľ nedostavil, svoju účasť ospravedlnil, pričom doložil nové lekárske správy a za týmto účelom bolo pojednávanie odročené. Na pojednávaní dňa 10.10.2016, ktorého sa navrhovateľ opätovne nezúčastnil, sa krajský súd oboznámil s lekárskeým posudkom zo dňa 27.06.2016, v ktorom posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia prihladnuc na očné vyšetrenie zo dňa 05.04.2016 a dve neurologické vyšetrenia zo dňa 10.02.2016 a

08.05.2016 skonštatoval, že navrhovateľ nemá problémy so zrakom, pričom sa inak správa v čase, keď nie je v ambulancii, ako keď je v ambulancii a predstiera, že nevidí. Odporkyňa na pojednávaní žiadala napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne a zákonné. Z predloženého administratívneho spisu krajský súd zistil, že podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia odporkyne bol lekársky posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda zo dňa 22.07.2015, v ktorom bola navrhovateľovi za rozhodujúce zdravotné postihnutie určená choroba zmyslových orgánov podľa kapitoly VII, oddiel A - zrak, položka 11.3 - ťažké dlho trvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, písm. b) - obojstranné, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % a pre iné zdravotné postihnutia mu bola táto miera zvýšená o 10 %. Na základe podaného opravného prostriedku bol posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda dňa 27.10.2015 a posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia dňa 28.01.2016 opätovne posúdený zdravotný stav navrhovateľa, pričom posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ je invalidný s mierou poklesu 70 %. Nakoľko s a navrhovateľovi v priebehu konania nepodarilo predložiť dôkazy, ktoré b y u neho odôvodňovali zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, považoval krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne za vecne správne.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní tým, že poberá ambulantne infúzie u neurológa a má zhoršené zdravotné problémy s chrbticou a nohami. K odvolaniu priložil fotokópiu lekárskeho nálezu z ortopedickej ambulancie zo dňa 11.08.2016, z neurologickej ambulancie zo dňa 14.10.2016 a ambulancie očnému lekárovi zo dňa 10.11.2016.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by sa jeho zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Dňa 17.10.2017 bolo odvolaciemu súdu doručené podanie navrhovateľa, v ktorom v prvom rade ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní pred krajským súdom a tiež priložil fotokópie lekárskeho nálezu neurologičky MUDr. A. zo dňa 02.12.2016 a 22.02.2017 a lekárskeho nálezu očnému lekárovi MUDr. Y. zo dňa 16.10.2017.

Dňa 04.04.2018 bolo odvolaciemu súdu doručené ďalšie podanie navrhovateľa, v ktorom opätovne ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní pred krajským súdom. K podaniu priložil fotokópie lekárskeho nálezu z očnej ambulancie zo dňa 16.10.2017 a z neurologickej ambulancie zo dňa 24.10.2017.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“).

Podľa § 492 ods. 1 S.s.p., konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Navrhovateľ sa domáhal uznania viac ako 70 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pre posúdenie nároku na zvýšenie invalidného dôchodku je podstatnou otázkou vplyv dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 70 ods. 2 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľovi bol od 01.01.2010 priznaný invalidný dôchodok, pričom za rozhodujúce zdravotné postihnutie odôvodňujúce invaliditu bolo určené zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly VII - choroby zmyslových orgánov, oddiel A - choroby zraku, položka 6 - choroby zorného poľa, písmeno b) - koncentrické zúženie, za ktoré mu bola určená miera poklesu 50 %. Na základe navrhovateľom predloženého očného nálezu s perimetrickým vyšetrením mu bola od 02.11.2011 zvýšená miera poklesu na 70 %. Od 24.04.2013 mu bola určená miera poklesu 80 % na základe očného nálezu, v ktorom sa konštatovala praktická slepota oboch očí. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda v lekárskom posudku zo dňa 24.08.2013 choroby zmyslových orgánov podľa kapitoly VII, oddiel A - zrak, položka 4 - praktická slepota.

Dňa 03.02.2015 vykonal posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda kontrolnú lekársku prehliadku, o ktorej vypracoval lekársky posudok, v ktorom určil navrhovateľovi mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Kontrolná lekárska prehliadka bola realizovaná na podnet očného lekára MUDr. Y., ktorý vlastným pozorovaním zistil, že navrhovateľ v meste „vidí“, pozdraví osoby na druhej strane ulice, ale v ambulancii sa správa ako nevidiaci a zakopáva o prahy, chytá sa za nábytok. V ambulancii neurologičiek MUDr. A. a MUDr. T., ako aj u praktickej lekárky MUDr. J. sa správa normálne. Z podania Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dunajskej Strede, Obvodného oddelenia Policajného zboru (ďalej aj len „OR PZ DS“) č. ORPZ-DSOPP3- 436/2014 DOŽI zo dňa 27.11.2014 vyplýva, že navrhovateľ nemá problém so zrakom a ako uviedol policajtom, v meste sa pohybuje so svojou družkou bez väčších problémov.

Po podaní žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku bol jeho zdravotný stav opätovne prehodnotený posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda zo dňa 22.07.2015, 27.10.2015 a posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia dňa 28.01.2016 a 27.06.2016. Posudkoví lekári vyhodnotili pokles miery schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť na 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporkyňa nedostatočne zvýšila jeho celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, túto námietku aj odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda a ústredia v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú

podľa doložených lekárskeho nálezov choroby zmyslových orgánov podľa kapitoly VII, oddiel A - zrak, položka 11.3 - ťažké dlho trvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, písmeno b) - obojstranné, prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., za ktoré mu určili mieru poklesu 60 %. Posudkoví lekári pritom vzali do úvahy aj ďalšie zdravotné ťažkosti navrhovateľa, za ktoré mu zvýšili mieru poklesu o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., teda celkovo mu určili 70 % mieru poklesu.

Medzi závermi posudkov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal dôvod pochybovať ani odvolací súd. Vyššie uvedené posudky považoval za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., pričom posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľa. Z administratívneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ nemá praktickú slepotu očí, za ktorú mu bola určená od 24.04.2013 miera poklesu 80 %, nakoľko ak by ju skutočne mal, nemohol by v meste pozdraviť osoby nachádzajúce sa na druhej strane ulice. Táto skutočnosť vyplýva jednak z podnetu MUDr. Y., ktorý vlastným pozorovaním zistil, že navrhovateľ v meste „vidí“, pozdraví osoby na druhej strane ulice, ale v ambulancii sa správa ako nevidiaci, ako aj z podania OR PZ DS zo dňa 27.11.2014 a následne aj z lekárskeho posudku, v ktorých je medzi chorobami navrhovateľa uvedené aj „Simulant H40, M54, Z76.5.“. Aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne v lekárskom posudku zo dňa 27.06.2016 okrem iného uviedol, že „v ambulancii neurológov MUDr. A., MUDr. T., praktickej lekárky MUDr. J. sa správa normálne. V každodennom živote je zrejme, že sa pohybuje samostatne, bez sprevádzania.“

Pre posúdenie invalidity je rozhodujúci zdravotný stav v čase jeho posudzovania posudkovým lekárom. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľa ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Na tom základe dospel odvolací súd k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ nepodmieňuje viac ako 70 % mieru poklesu.

V súvislosti s nálezmi predloženými navrhovateľom v odvolacom konaní (lekárske nálezy z neurologickej ambulancie zo dňa 14.10.2016, 02.12.2016, 22.02.2017 a 24.10.2017 a tiež lekárske nálezy z ambulancie očnému lekárovi zo dňa 16.10.2017 a 10.11.2016) je potrebné uviesť, že posudkoví lekári na ne nemohli prihliadnúť z dôvodu, že v konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 24.08.2015 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; takáto možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezov a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporkyne, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.